

Sygn. akt I C 747/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Andrzej Kordowski (spr.)
Protokolant:	Anna Sobieska

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013 r. w Łomży

sprawy z powództwa J. J.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku, Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku, Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, Sądowi Okręgowemu w Gdańsku, Sądowi Okręgowemu w Warszawie i Sądowi Okręgowemu w Suwałkach

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powoda J. J. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3600 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

sygn. akt I C 747/12

UZASADNIENIE

Powód – J. J. wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, Sądu Apelacyjnego w Warszawie, Sądu Okręgowego w Gdańsku, Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Okręgowego w Suwałkach kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za przewlekłość postępowań sądowych. Nadto zażądał obciążenia pozwanego kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że złożył skargi na przewlekłość postępowań w Sądzie Okręgowym w Gdańsku sprawach XV C 471/12, I C 124/11, I C 512/10, I C 1694/11, III Ca 807/11, I C 739/11, I C 1421/07, I C 528/12, I C 294/12, I C 472/10, I C 333/11, I C 1592/10, I C 84/12, I C 1649/11, I C 1603/11, w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku w sprawie I Acz 1873/11, w Sądzie Okręgowym w Suwałkach w sprawie I C 980/11 oraz w Sądzie Okręgowym w Warszawie w sprawie V Ca 433/11 domagając się zasądzenia na swoją rzecz kwoty po 20.000 zł. Podniósł, że postanowieniami Sądu Apelacyjnego w Gdańsku (z dnia 10.07.2012 r. w sprawach I S 68/12, I S 69/12, z dnia 17.07.2012 r. w sprawach I S 67/12, I S 70/12, I S 75/12, z dnia 18.07.2012 r. w sprawie I S 65/12, z dnia 19.07.2012 r. w sprawach I S 54/12, I S 66/12, I S 71/12, I S 72/12, I S 73/12, I S 74/12, I S 77.12, I S 78/12 I S 79/12), Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (z dnia 19.07.2012 r. w sprawie I AS 10/12), Sądu Apelacyjnego w Warszawie (z dnia 25.07.2012 r. w sprawie VI S 133/12) skargi powoda zostały oddalone z uwagi na ich bezzasadność lub odrzucone jako spóźnione. W ocenie pozwanego skargi te były zasadne z punktu widzenia przepisów prawa i dlatego żąda ich rozpoznania w procesie cywilnym.

Podkreślił, że został pozbawiony prawa do sądu i zlekceważony z uwagi na fakt osadzenia w zakładzie karnym. Skutkowało to pogorszeniem się stanu jego zdrowia przez ujawnienie się wielu chorób somatycznych (nadciśnienie, bóle głowy, żołądka, wątroby) oraz stanów depresyjnych. Podniósł, że obecnie przyjmuje lekarstwa, a rokowania co do jego stanu zdrowia są niepewne. Dochodzona pozwem kwota jest sumą kwot należnych mu na skutek szkód niemajątkowych poniesionych przez niego w efekcie przewlekłości poszczególnych ww. spraw (k.2-3).

W odpowiedzi na pozew zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa pozwany Skarb Państwa wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zakwestionował wszystkie twierdzenia i zarzuty powoda i wskazał, że jego roszczenia nie zasługują na uwzględnienie - ani co do zasady, ani co do wysokości. Podkreślił, że powód nie wykazał przesłanek koniecznych dla zasądzenia na jego rzecz odszkodowania (art. 15 i 16 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki). Skargi powoda zostały odrzucone i powód nie dysponuje prejudykatem stanowiącym orzeczenie stwierdzające, że przewlekłość faktycznie miała miejsce. Ponadto powód nie wskazał sprawców naruszenia, ani działania, które to naruszenie spowodowało, dlatego można stwierdzić, że sędziowie działający w sprawach powoda wykonywali swoje czynności zgodnie z przepisami prawa i w zakresie swojego imperium, co wyłącza bezprawność ich działania (k.77-81).

W piśmie z dnia 20.05.2013 r. powód poparł zgłoszone w pozwie żądania podnosząc, że materiał dowodowy sprawy pozwala na jej merytoryczne rozpoznanie (k.92).

Sąd Okręgowy w Łomży ustalił i zważył co następuje:

Powód J. J. obecnie odbywa karę pozbawienia wolności w Areszcie Śledczym w W. (dowód: pismo z Aresztu Śledczego w W., k.128). Z treści pozwu wynika, że w przeszłości wnosił liczne skargi na przewlekłość postępowań, których był stroną, które zostały przez właściwe do tego sądy - bądź odrzucone, bądź oddalone. W toku procesu powód podtrzymywał swoje stanowisko w sprawie podnosząc, że w wyniku niezasadnych orzeczeń doznał szkody niematerialnej, której wysokość ocenił na kwotę 80.000 zł. Domagał się rozpoznania sprawy „w procesie na zasadach ogólnych” (k.2 odw.).

Powództwo J. J. jest bezzasadne.

Swoje roszczenia powód oparł na ogólnych zasadach odpowiedzialności Skarbu Państwa za niezgodne z prawem działania jego organów, zatem - art. 417 k.c. w zw. z art. 15 i 16 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843). Zgodnie ze wskazanym art. 417 k.c. szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa (§ 1). Jednakże, jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Odnosi się to również do wypadku, gdy prawomocne orzeczenie lub ostateczna decyzja zostały wydane na podstawie aktu normatywnego niezgodnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą (art. 417¹ § 2 k.c.).

Powód nie wykazał, że w sprawie zostały ww. przesłanki zasądzenia na jego rzecz żadanego w pozwie zadośćuczynienia.

Przed wszystkim zauważyć trzeba, że powyższe przepisy przewidują możliwość naprawienia szkody rozumianej jako strata majątkowa. Oznacza to, że podstawą uwzględnienia powództwa w tym względzie jest konieczność wykazania przez powoda tak przewlekłości postępowania sądowego, jak również szkody pozostającej w normalnym związku przyczynowym z tym zdarzeniem. Na powodzie ciąży nadto obowiązek wykazania poniesienia szkody w dochodzonej wysokości.

W pierwszej kolejności zaznaczyć trzeba, że obecnie nie jest przedmiotem rozpoznania Sądu prawidłowość orzekania Sądów w kwestii wniesionych przez powoda skarg na przewlekłość postępowania. Na gruncie art. 2 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki stwierdzenie przewlekłości postępowania następuje w wyniku analizy terminowości i prawidłowości czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia co do istoty, przy uwzględnieniu charakteru sprawy, stopnia faktycznej i prawnej jej zawilości, znaczenia dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowania się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. W przedmiocie tym orzekły pozwane Sądy, zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami. Obecne postępowanie nie może stanowić ponownego rozpoznania tych skarg, w kontekście zgłoszonego w pozwie żądania. Tymczasem, do jego uwzględnienia konieczny jest prejudykat w postaci orzeczenia, że przewlekłość postępowania faktycznie miała miejsce. Dalszymi przesłankami są, jak wskazano, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy taką przewlekłością a jej zaistnieniem.

Obowiązkiem powoda było wykazanie nieprawidłowości postępowania, których był stroną, a które w rezultacie doprowadziły do przewlekłego jego prowadzenia, czemu powód – wobec oddalenia lub odrzucenia jego skarg wniesionych w trybie art. 2 ww. ustawy, nie sprostał.

W kodeksie postępowania cywilnego istnieje szereg przepisów wzmocniających kontrydiktoryjny charakter procesu przez zobowiązanie stron do aktywnego udziału w procesie, którego są stroną. Zgodnie z art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Rozprawa odbywa się w ten sposób, że po wywołaniu sprawy strony - najpierw powód, a potem pozwany - zgłaszają ustnie swe żądania i wnioski oraz przedstawiają twierdzenia i dowody na ich poparcie. Strony mogą ponadto wskazywać podstawy prawne swych żądań i wniosków (art. 210 § 1 k.p.c.). Każda ze stron obowiązana jest do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych (§ 2). Strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 k.p.c.). Sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu (art. 233§2 k.p.c.).

Koniecznym jest także zwrócenie uwagi na w zasadzie kluczowy przepis dla kwestii ciężaru udowodnienia faktów zawarty w art. 6 k.c., w myśl którego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zadaniom powyższym powód w najmniejszym stopniu nie sprostał. Znamienne jest, że pomimo wytoczenia powództwa i dopuszczenia dowodu z przesłuchania powoda w charakterze strony w drodze pomocy prawnej (art. 299 k.p.c.) powód odmówił składania zeznań w dniu 18.09.2013 r. (k.129). Wcześniej wniósł jednakże ponowny wniosek o ustanowienie mu pełnomocnika z urzędu oraz odroczenie terminu przesłuchania go w charakterze strony z uwagi na konieczność zapoznania się z aktami sprawy (k.130). Takie zachowanie powoda posiada jednoznacznie cechy postępowania dla zwłoki, zmierza jedynie do przedłużenia procesu i próbę angażowania Sądu w sprawę nie mającą podstaw faktycznych. Skoro powód nie wywiązał się ze spoczywającego na nim obowiązku dokładnego wskazania i udowodnienia faktów, stanowiących podstawę faktyczną jego roszczenia, Sąd nie uznał za stosowne - zwłaszcza w systemie procesu kontrydiktoryjnego, podejmowanie w tym względzie działań z urzędu.

Sam powód wskazuje, że jego skargi zostały oddalone, a w oparciu o jego twierdzenia nie sposób wywieść, iż we wskazanych przez powoda sprawach istotnie doszło do przewlekłości postępowania oraz innych działań niezgodnych z prawem, jak również, iż powód doznał z tego tytułu jakiegokolwiek uszczerbku.

Powód nie udowodnił swoich twierdzeń o odczuwanych przez niego dolegliwościach zdrowotnych – zarówno co do ich istnienia, jak też co do tego, że były skutkiem działalności pozwanego Skarbu Państwa opieszale rozpoznającego sprawy, w których powód był stroną. Twierdzenia pozwu, że obecny stan zdrowia jest wywołany w szczególności opisanym przez powoda procedowaniem w wymienionych przez powoda sprawach, nie znajduje żadnego uzasadnienia. Zauważyć trzeba, że w jednostce penitencjarnej, gdzie powód odbywa karę, jest zapewniona

stała bezpłatna opieka medyczna, a na przywołane w pozwie schorzenia powód powołuje się w licznych wytoczonych, także przed tutejszym Sądem, procesach.

Wobec powyższego uznać należało, że obecny – nieudowodniony zresztą stan zdrowia powoda, nie pozostaje w żadnym związku przyczynowo -skutkowym ze sposobem procedowania przez pozwane Sądy we wskazanych w pozwie sprawach. Z tych przyczyn, na podstawie ww. przepisów prawa orzeczono jak w punkcie I wyroku. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oparto na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2009 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. 2013, poz.1150).